

ADEVĂRUL

ABONAMENTUL :

Pe un an . . . 16.— cor. Abonamentul la mai multe
Pe 1/2 de an . . . 8.— " exemplare pe un an 12.— cor.
Pe trei luni . . . 4.— " Pentru străinătate:
Un număr 30 fleri. Pe un an . . . 24.— cor.

ORGANUL PARTIDULUI SOCIALDEMOCRAT DIN ARDEAL ȘI BANAT.

Apare în fiecare Duminică.

Ori-ce scrisori și bani să se trimită pe adresa:

„ADEVĂRUL“
SIBIU, STRADA ROSENANGER NR. 14.

Tot aici se primesc și anunțuri cu prețuri ieftine.

Conferința socialistă din București.

S'a votat programul partidului socialist din România.
— Participarea delegaților noștri și cei din Bucovina.

După conferința socialistă din Sibiu, după centralizarea întregii mișcări socialiste din Ardeal, Banat și ținuturile românești din fosta Ungarie eră natural ca și tovarășii din România veche să se întrunească în conferință pentru a-și face darea de seamă a activității trecute, pentru a-și face declarația de principii și a-și reconstitui programul pe al cărui bază să ducă lupta, cu mai mult rezultat, pentru desrobirea clasei muncitoare.

Timpurile mari în cari trăim, momentele istorice cari se perindă înaintea ochilor noștri reclaman un Congres socialist general din întreaga Românie nouă și acolo să se dezbătă în public situația politică și economică și cu voturile reprezentanților a 300 de mii de muncitori organizați să se voteze programul partidului socialist. Dar starea de asediu cu legile sale excepționale, situația externă nesigură și mizeria călătorilor au făcut imposibilă chemarea unui asemenea congres. Conferința aceasta a fost înlocuirea unui Congres general, care se va ține imediat după limpezirea situației.

Conferința s'a ținut la 23, 24, 25 și 26 Maiu 1919 unde s'a compus, dezbătut și votat programul partidului.

La Conferință au fost reprezentate 61 organizații sindicale și politice prin 70 delegați, plus Comitetul executiv din București și delegații noștri tov. Ciser, Flueraș, Albani, Jumanca, Moga și Schneider din Sibiu, George Russu din Cluj și Leon Muntean din Arad. Bucovina a fost reprezentată prin tov. Dan și Dr-ul Pistiner.

Ordinea de zi a fost: 1. Darea de seamă morală și materială a comitetului executiv și comisiei generale previzorii. 2. Declarația de principii sau programul partidului. 3. Organizarea.

Tov. Ciser aduce salutul muncitorimei organizate din Ardeal. Tov. Russu salută în numele muncitorilor maghiari, iar tov. Schneider în numele muncitorilor nemți din Ardeal. Apoi urmează darea de seamă asupra căreia din lipsă de spațiu nu putem reveni.

În ziua II. se citesc 2 anteproiecte de program asupra cărora s'a început o vie discuție atingându-se mai mult chestia principiară. Oratorii mai de seamă a fost Dr. Ghelertker (Iasi), I. Moscovici (București), I. Flueraș (Sibiu), Dr. Pistiner (Cernăuți), Șerban Voinea, Em. Socor, Dr. Ecaterina Arbore, I. Sion, I. Jumanca, Gh. Christescu, I. Ciser, L. Gheller, Nicolescu Mizil etc. Apoi s'a ales o comisie compusă din exmișii comitetului executiv, delegații din Ardeal, Bucovina și Iasi, care să redacteze un proiect de program, care să fie supus aprobării generale.

La punctul: organizarea de asemenea au vorbit o serie de oratori. S'a vorbit cu mult

interes de însănătoșirea organizării și cultivării masselor muncitoare și s'au luat hotărâri importante, între cari și unificarea cotizațiilor de partid cu ale sindicatelor, organizarea comitetelor pe fabrici, înființarea școlii de propagandiști, ridicarea cotizațiilor proporțional cu câștigul muncitorilor și trebuințele materiale ale mișcării.

În ziua următoare programul fiind gata comisia însărcinată cu redactarea lui expune

programul Conferinței spre dezbateri. După ce tov. Șerban Voinea citește programul discuția se reîncepe cu aceeași înfocare ca în zilele precedente. S'a votat în primul rând programul teoretic; adică declarația de principii, apoi a urmat a se discuta punct cu punct programul electoral, care s'a votat apoi cu unanimitate.

Toată conferința a avut un rezultat îmbucurător. La început s'au ivit două curente în sânul mișcării, numite curent maximal și curent minimal, sau dreapta și stânga. După lungi dezbateri aceste curente s'au contopit într-un singur curent socialist, care nu se abate nici la dreapta, nici la stânga, ci dupăcum reiese din program, merge înainte pe calea dreaptă și organizând și cultivând clasa muncitoare o pune în luptă directă contra clasei burghezo-capitaliste.

Programul partidului socialist din România

Votat la conferința din 23, 24, 25 și 26 Maiu 1919 de delegații organizațiilor socialiste din România veche, de reprezentanții partidelor socialiste internaționale din Ardeal, Banat și Bucovina

Partidul socialist este un partid de clasă care, călăuzindu-se de ideile socialismului științific, urmărește desființarea exploatarii muncii sub orice formă, prin trecerea mijloacelor de producere — uzine, fabrici, mine, pământ etc. — din proprietatea particulară, în proprietatea întregii societăți. El este partidul clasei muncitoare, care, prin situația ei de clasă salariată și exploatată, lipsită de proprietatea mijloacelor de producere, are istoricește chemarea de a înfăptui o nouă formă de organizație socială, prin socializarea tuturor mijloacelor de producere și de schimb.

Justificarea acestui rol istoric al clasei producătoare, se găsește în însăși dezvoltarea economică a regimului capitalist, în accentuarea antagonismului, care există în sânul societății între forțele producătoare și forma de producere și de însușire a produselor muncii. Pe când munca se socializează tot mai mult, necesitând cooperarea colectivității oamenilor pentru producere, apropierea produselor muncii, forma de proprietate, rămân individuale. Acest antagonism între forțele productive și forma de producere, a dat naștere la luptele de clasă dintre burghezie și proletariat, lupte cari pe zi ce trece se înăspresc tot mai mult. Mișcarea muncitoare apare deci ca un rezultat firesc al dezvoltării economice a societății burghezo-capitaliste, care, în evoluția ei, adâncește prăpastia dintre producători și deținătorii mijloacelor de producere, dintre capitaliști și proletari și crează astfel condițiile materiale pentru o nouă formă de organizare a societății.

Capitalul, sub toate formele sale de capital cămătăresc, industrial, comercial sau agricol, zdrobește prin legea nelămurabilă a concurenței dintre capitaliști mica producție medievală, expropriază pe micii meseriași, pe țărani proprietari și mărește astfel neconținut rânduile proletariatului.

Prin concentrarea forțelor productive și exproprierea micilor producători, capitalismul tinde a împărți tot mai mult întreaga societate în două clase distincte: *exploatați și exploatați*. Împingând în rânduile exploataților elemente din mica burghezie dela sate și dela orașe, capitalismul mărește armata celor fără

proprietate, deci a celor cari nu au nimic de pierdut din desființarea proprietății capitaliste.

Regimul capitalist a dus dezvoltarea forțelor productive la un grad, care nici nu se bănuia în trecut. În locul producției pentru trebuințele casnice și locale, făcută în micile ateliere din evul mediu, el a introdus producerea de mărfuri făcută în vaste ateliere și fabrici.

Adunând sute și mii de muncitori la un loc, capitalismul dezvoltă în ei sentimentul de forță și solidaritate de clasă, îi obișnuiește cu munca asociată și crează astfel una din condițiile necesare pentru organizarea producției socialiste.

Dacă capitalismul a sfârșit cadrele economice și politice ale feudalismului; dacă prin cucerirea științei și tehnicii a dus dezvoltarea forțelor productive (industrie, comerț, etc.) la progresele uriașe din ziua de azi; dacă a revoluționat toată viața socială și intelectuală a popoarelor; el se arată tot mai neputincios de a înlătura urmările modului său de producere.

Anarhia în producție, crizele economice de supraproducție, risipa nebună a muncii și a produselor ei, mizeria masselor producătoare, cu tot cortegiul ei de crime, boli, etc., luptele de clasă dintre proletariat și burghezie cu toate urmările lor și în sfârșit conflictele dintre popoare cu militarismul și războaiele ce decurg din ele fac dovada acestei neputințe.

Astăzi capitalismul își tăgăduiește propria lui necesitate și se dovedește incapabil de a stăpâni forțele economice și sociale pe care însuși le-a deslășuit, încât dintr'un factor de progres economic și social cura a fost odată, devine însuși piedeca lui cea mai mare. Forțele producătoare care prin comerț și industrie au scos capitalismul din scutitele evului mediu, se răsvrătește, acum împotriva lui, arătând că organizarea socialistă a producției este singura formă socială care mai poate asigura dezvoltarea lor armonică în folosul întregii omeniri.

Războiul mondial, rezultat inevitabil al dezvoltării capitaliste, a evidențiat, prin urmările lui, nu numai că burghezia a încetat de a fi o necesitate socială, dar că a devenit o piedecă pentru dezvoltarea mai departe a societății.

